

מאת: עלקה וובר
 איורים: אורי ויסלר
 הוצאה: ידיעות ספרים
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

העשרה

עיבוד מודרני לסיפור תלמודי

"תרנגולת אחת קטנה" הוא עיבוד מודרני לסיפור תלמודי. לצד למסר הערכי הטמון בסיפור, הוא מפגיש את הילדים עם דמות ידועה מהמקורות. לפני שאת קוראת את הספר עם הילדים כדאי להכיר לילדים את ר' חנינא בן דוסא ולתאר את התקופה בה התרחש הסיפור. אפשר ללבוש בגדים מתאימים ולהציג את עצמך כאישתו של הרבי, תוך ציון אישיותו ואורח חייו, התקופה ההיסטורית בה מתרחשת העלילה ופרטים נוספים שיכניסו את הילדים לאווירה של הסיפור.

העשרה

להרחיב את הסיפור ולספר לילדים על אבן הטוען, מעין "אגף מציאות" מתקופת הבית השני תוכלי להרחיב את הסיפור ולספר לילדים על אבן הטוען, מעין "אגף מציאות" מתקופת הבית השני: תנו רבנן: אבן טוען היתה בירושלים. כל מי שאבדה לו אבידה, נפנה לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם. זה עומד ומכריז וזה עומד ונותן סימנין ונוטלה (תלמוד בבלי, בבא מציעא, דף כח, עמוד ב). כך אנו למדים כי בזמן העלייה לרגל לבית המקדש היתה מונחת אבן גדולה בירושלים או בסביבתה, אליה היו מגיעים אנשים שאיבדו או מצאו דבר-מה. אנשים היו עומדים ליד האבן ומכריזים על אבידות. מי שאבד לו חפץ היה מתאר אותו לפי סימנים ייחודיים, ואם הצליח בתיאור המוצא היה מחזיר לו אותו. ומה קורה אצלך בגן? האם יש לכם ארגז מציאות או דרך אחרת להשיב חפצים אבודים? אפשר להעתיק את

מנהג אבן הטוען לגן, ולקבוע מקום מרכזי בו יוכלו ילדים להכריז על מציאות ולחפש חפצים אבודים.

לשוחח עם הילדים על שמירת חפצים
זו הזדמנות לשוחח עם הילדים על שמירת חפצים, וגם ללמד אותם כי גם היום יש מקומות שאליהם מביאים אנשים דברים שמצאו (למשל, למשטרה או למחלקות אבידות ומציאות במקומות ציבוריים).

לשחק את "משחק הסימנים"
אפשר לשחק את "משחק הסימנים": בזמן שאחד הילדים עוזב את החדר, חבריו בוחרים חפץ בחדר. עם חזרתו לחדר, הילד מנסה לנחש מהו החפץ המוסתר, תוך תיאור החפץ על פי סימנים מזהים.

משחק סוציו-דרמטי
הטקסט והאיורים שבספר מתארים באופן ציורי כיצד הלך והתמלא הבית של משפחת בן דוסא באפרוחים וגדיים עד שהיה צפוף מאוד. תוכלו לדאוג לצייד את הפינה למשחק סוציו-דרמטי באביזרים מתאימים כדי לעודד המחזת הסיפור ושילוב תוכנו במשחקי "כאילו" של הילדים.

שיחה בעקבות רגשותיהן של הדמויות בסיפור
שיחה בעקבות רגשותיהן של הדמויות בסיפור עשויה לסייע בהעלאת הרגישות של הילדים לחשיבות של השבת אבידות גם בחייהם.

שיחה

ר' חנינא בן דוסא לא שמר לעצמו את התרנגולת ולא ביקש כל תגמול על שמירתה עד שהשיב אותה לבעליה למרות העוני של משפחתו, ר' חנינא בן דוסא לא שמר לעצמו את התרנגולת ולא ביקש כל תגמול על שמירתה עד שהשיב אותה לבעליה. אפשר לשאול את דעתם של הילדים: האם הם חושבים שהוא התנהג כראוי? למה לדעתם הוא לא ביקש תמורה למעשיו? ומה לדעתם חשב האיש שאיבד את התרנגולת כשנודע לו שהרבי שמר עליה ואף הגדיל את ערכה?

השקפה

להמשיך את הסיפור ולהציע סוף אחר. בסוף הסיפור אנו פוגשים את המשפחה שאיבדה את התרנגולת. אפשר לבקש מהילדים לתאר כיצד עברה עליהם התקופה שבה משפחת בן דוסא שמרה עבורם על התרנגולת ואפרוחיה, ולבקש מהם להמשיך את הסיפור ולהציע סוף אחר.

שיחה

להיזכר יחד בחפץ אהוב שאבד לילדיכם נסו להיזכר יחד בחפץ אהוב שאבד לילדיכם ואולי גם לכם. האם האבדה נמצאה? האם אתם זוכרים מה הרגשתם כשגיליתם שהחפץ חסר או כשמצאתם אותו?

שיחה

איך לא נאבד דברים שחשובים לנו? איך לא נאבד דברים שחשובים לנו? כדאי לאפשר לילדים להעלות רעיונות שיסייעו להם לשמור על חפציהם, ולשתף אותם בדרכים שבהן אנו שומרים על חפצינו.

משחק

לשחק בשניים את "משחק הסימנים"
המשנה מנחה את מי שאיבד דבר-מה לתאר אותו על פי סימנים מזהים ייחודיים לו כדי לקבלו חזרה (משנה,
בבא מציעא ב ז). אפשר לשחק בשניים את "משחק הסימנים": משתתף אחד עוצם עיניים, והמשתתף השני בוחר
חפץ קטן ומסתיר אותו. הוא מתאר את החפץ על פי סימנים מזהים, ועל המשתתף הראשון לנחש מהו החפץ
שהוסתר.

המחשה

הילדים ואתם מוזמנים להציג את הסיפור
הבית של משפחת בן דוסא הלך והתמלא אפרוחים וגדיים עד שהיה צפוף מאוד. הילדים ואתם מוזמנים להציג
את הסיפור. תוכלו לאפיין את הדמויות בעזרת אביזרים פשוטים, כמו מטפחת או כובע, ולהיעזר בבובות של
חיות.

משחק

להכין תרנגולת מצוירת ולשחק "איפה התרנגולת האבודה?"
אפשר להכין תרנגולת מצוירת ולשחק "איפה התרנגולת האבודה?": מניחים את כף היד על דף נייר כך שהאגודל
מופרד מארבע האצבעות האחרות, ומשרטטים את קווי המתאר של כף היד. האגודל הוא הראש, והאצבעות הן
כנפיים. מוסיפים רגליים, כרבולת ומקור וגוזרים את התרנגולת שנוצרה. אחד המשתתפים מחביא את התרנגולת,
ועל המשתתפים האחרים למצוא אותה. המחביא מכוון את המחפשים אל התרנגולת שהלכה לאיבוד על ידי
רמזים של "חס" □ "קר".

שיחה

בסוף הסיפור אנו פוגשים את המשפחה שאיבדה את התרנגולת
בסוף הסיפור אנו פוגשים את המשפחה שאיבדה את התרנגולת. מה, לדעתכם, עבר עליהם בכל התקופה שבה

משפחת בן דוסא שמרה עבורם על התרנגולת ואפרוחיה?

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org